

Vereniging Vrienden van de Passiebloem

Redactieadres:

Brederostraat 129 - 8023 AS Zwolle

IBAN: NL84 SNSB 0933 7349 05

Website: www.molendepassiebloem.nl

Jaargang 18
nummer 45 (maart 2015)

Brief uit Galway, Ierland

Makki & Marieke schreven ons uit Galway, Ierland

(gestuurd aan Ada Meurs)

3 december 2014

Hier dan de foto.

Ik was 4 jaar geleden in een antiekwinkeltje "De Pijpenla" in Utrecht. Al snuffelend door de oude foto dozen (wat ik graag doe) kwam ik dit fotootje tegen. Met rietdekkers op de molen. Is voor mij heel speciaal, omdat mijn eerste ontmoeting als leerling-rietdekker met windmolens was op molen "De Kraai"

in Westbroek, Utrecht.

De liefde voor molens (wind en water) heeft mij daar te pakken gekregen.

Moest van mijn dochter, als we in Nederland waren, naar het Openlucht Museum in Arnhem. Ze zei dat wij dat erg leuk zouden gaan vinden en ze had geen ongelijk. We hebben daar veel leuke mensen ontmoet en leren kennen. Een dame in een tabaksschuur, twee touwslagers die mij zelf touw lieten slaan en twee molenaars die een demonstratie gaven in de oliemolen (hi, hi ...).

Ik was erg onder de indruk van jullie molen, vooral hoe mooi en relatief makkelijk het lijkt om eerlijke producten te maken. De liefde voor molens is die dag nog dieper bij mij binnengekomen.

Thuis aangekomen en achter mijn computer zittend, zie ik het fotootje hangen van de molen met rietdekkers, met achterop "Zwolle" gedrukt.

Ik werd benieuwd of ik kon achterhalen welke molen dit kon zijn, omdat ik zoveel men-

sen op Facebook zag die wel elke molen kende, die voorbij kwam.

Ik kwam op molendatabase terecht en zocht naar molens in en rond Zwolle en daar was er eigenlijk maar één die er op leek (naar mijn beste weten!): Molen "De Passiebloem". En tot mijn verbazing zie ik daar ook jouw naam vermeld onder de molenaars.

Lijkt het dat ik toch een foto heb, van een molen die een link legt met de eerste molenaars die ik ooit ontmoette (die foto moest ik dus vinden!) en met wie we een heel gezellig praatje hebben gemaakt.

En ik hoop dat ook zeker weer eens te doen, maar dan op "De Passiebloem" (of in het museum).

Heb ik met mijn gesnuffel door fotobakken toch een leuk contact weten te leggen.

En hoop dat de foto een leuk plekje krijgt in de molen ("terug van weg geweest ...").

Hartelijke groeten van Makki & Marieke.

Interview met onze beoogde nieuwe voorzitter

Op een dinsdagmiddag rijd ik richting Stadshagen om daar onze hopelijk nieuwe voorzitter te bezoeken. Mijn dappere plannen om op de fiets te gaan heb ik laten schieten want het weer is heel wisselvallig. Net voorbij de brug over het Zwarte Water staat een groot flatgebouw, je kunt het niet missen. Op de vijfde etage is een fraai gelegen hoekappartement, of je moet zeggen een puntappartement want het gebouw loopt uit in een punt. Het lijkt een beetje op een schip en nummer 99 vormt de voorplecht. Daar woont Jacques van Santen, onze nieuwe voorzitter (ik laat dat 'hopelijk' nu maar verder weg).

Het uitzicht uit de kamer waar we plaats genomen hebben is zeer fraai. Je kijkt over het Zwarte Water heen en vanuit het raam aan de andere kant kijk je over een groot deel van Stadshagen. Na van koffie voorzien te zijn, leg ik uit dat we op de molen elkaar allemaal tutoyeren en dat is geen enkel probleem.

Na de koffie kom ik met de eerst en voor de hand liggende vraag: hoe ben je bij de molen betrokken geraakt?

In mei 2013 is Jacques verhuisd van Workum naar Zwolle. Dat heeft hij vooral gedaan voor zijn vier kinderen, want die wonen

verspreid door het hele land en Zwolle ligt ten opzichte van de verschillende woonplaatsen nog aardig centraal. Op een gegeven moment is hij de molen binnengelopen en was direct onder de indruk. Zoals dat hoort is hij direct lid geworden van de vereniging, omdat hij vindt dat zo iets moois in stand gehouden moet worden. Als lid van de vereniging kreeg hij ook de Nieuwsbrief en daarin las hij dat er behoefte was aan een voorzitter en secretaris. Die mededeling

verscheen in twee opeenvolgende edities en hij dacht: dat is te gek! Hij zocht dus contact met het bestuur en verklaarde zich bereid om een bestuurlijke functie te vervullen. Na gesprekken met het bestuur werd besloten om op de eerstvolgende algemene ledenvergadering voor te stellen hem op de voor-

zittersstoel te installeren. Dit gaat dus binnenkort gebeuren en wel op 23 maart a.s. [zie pagina 4].

Is hij al eerder bij molens betrokken geweest? Niet diepgaand, maar in Workum, waar hij opgroeide, stond wel een oude poldermolen, die er niet best aan toe was, maar die nu weer behoorlijk is opgeknapt. In een latere woonplaats had het gezin een kennis die molenansichtkaarten spaarde en op vakantie werd ijverig uitgekeken naar een molenkaart om te versturen. Dan kom je in ieder geval veel molens tegen, al is het maar op een plaatje.

Over gezin gesproken: Jacques heeft vier kinderen zo tussen de dertig en de veertig. Hij is al heel lang gescheiden en heeft een vriendin die we hopen te ontmoeten op 7 maart bij Urbana.

Nu we toch bezig zijn: Jacques is geboren in de Achterhoek in Gendringen, maar al op jonge leeftijd verhuisd naar Workum. Verder heeft hij in een groot aantal plaatsen gewoond; ik ben na de vijfde gestopt met noteren, maar vóór Zwolle was het dus weer Workum.

Jacques is veertig jaar betrokken geweest bij het voortgezet onderwijs. Als leraar scheikunde en in andere functies en ook als rector. (Interessant vak, scheikunde, maar niks voor mij.)

(wordt vervolgd op pagina 3)

(vervolg van pagina 2)

Naast zijn werk heeft hij ook nog andere bestuurlijke functies gehad en zo is hij momenteel ook voorzitter van de plaatselijke afdeling van Groen Links. Ik dacht dat we nu een vooruitgeschoven post hadden in de gemeenteraad, maar zo ligt het toch niet helemaal.

We raken aan de praat over zijn hobby's en interesses. Hij heeft veel belangstelling voor oude kunst en überhaupt voor cultuur en architectuur. Hij heeft de Rembrandttentoonstelling in het Rijksmuseum al gezien en is verder een frequent museum-

ganger. We zitten een poosje te praten over allerlei musea en tentoonstellingen en blijken veel dingen op dezelfde manier te waarderen. Maar – daar kwam ik niet voor.

Terug naar de molen en de voorzittershamer. Heeft hij enig idee wat hem te wachten staat. Hij heeft uitgebreid gesproken met het bestuur en als een van de taken ziet hij: contacten leggen. Bijvoorbeeld met de gemeenteraad. Nodig die mensen eens uit, dan weten ze waar ze over stemmen! Dat lijkt mij een prima initiatief.

Tenslotte doe ik nog een ont-

dekking: Jacques houdt zich ook bezig met beeldende kunst: hij doet aan beeldhouwen. In de kamer staan verschillende objecten van zijn hand en op het balkon staat een goed geslaagde kop, die vervaardigd is van beton.

Wij hopen dat de vereniging, en dus de molen, wel zal varen onder de leiding van onze nieuwe voorzitter.

Op de terugweg is het nog steeds zonnig. Had ik toch best op de fiets gekund!

Han Horsman

Kroniek van een molenbouwer (5 tevens laatste)

De belevenissen van de achttiende-eeuwse molenbouwer uit Lisse blijven me bezighouden.

Wat me nu opvalt, of wat ik me opnieuw realiseer, is dat in mijn geboortestreek een molen bijna altijd een poldermolen was. Nu ik in het Oosten woon, merk ik dat de molens die ik onderweg tegenkom meestal korenmolens zijn. Opmerkelijk dat deze twee soorten molens het tot op de dag van vandaag hebben uitgehouden. Andere molens zie je nog maar mondjesmaat.

Oliemolens, zaagmolens, papiermolens – ze zijn er nog wel, maar het zijn witte raven geworden. De oorzaak is ongetwijfeld dat de korenmolens nog heel lang hebben kunnen concurreren met de graanmaal-

derijen (later gingen molens ook veevoer produceren).

Toen de korenmolens niet meer rendabel waren, waren er inmiddels zoveel molens gesloopt dat er een beweging op gang kwam om de molens te behouden. Plotseling realiseerden de mensen zich dat de molen een karakteristiek beeld gaf in een dorp.

Dat de poldermolens nog lang overleefden, zal wel te maken hebben met het wantrouwen in de techniek. Als het stoomgemaal niet werkt, als de elektriciteit wegvalt, dan heb je altijd nog de molen.

En natuurlijk zijn ze ook prachtig om te zien. Wie over de A27 rijdt, door het groene hart, ziet aan alle kanten molens van verschillende types. Houden zo!

Waterland

Als ik de oude molenbouwer op zijn tochten vergezel, realiseer ik me dat mijn geboorteplaats aan de ene kant tegen de duinen lag maar aan de andere kant wel in een waterrijk gebied. Ik ben opgegroeid op een paar honderd meter van de Haarlemmermeer. En kon vanuit mijn slaapkamerraam de ringvaart zien, waarin we 's zomers zwommen.

De 'meer', zoals wij het noemden, is nu wel droog, maar toen mijn grootvader geboren werd, was de Haarlemmermeer nog maar net drooggelegd.

Daarvoor was het een grote watervlakte met rafelige randen, die in het Zuiden overging in de Kagerplassen. Dat is een

(wordt vervolgd op pagina 4)

(vervolg van pagina 3)

prachtig gebied, maar wel erg waterig en vroeger dreigden er voortduren overstromingen. In die buurt werden mijn beide grootvaders geboren.

De Haarlemmermeer was de eerste polder die geheel met stoomgemalen werd droog-gemaakt. Daarvoor werden de vele polders drooggehouden door windmolens en daar staan er gelukkig nog een aantal van en vele ken ik vanuit mijn jeugd.

Nu ik terugkijk en oude kaarten

bestudeer, komt die oude tijd veel dichterbij en zie ik ook vreemde dingen. Ik ken bijvoorbeeld de poelpolder tamelijk goed, want we gingen daar vaak vissen en als ik op oude kaarten kijk, zie ik dat dit inderdaad een poel is geweest.

Vorbij de poelpolder lag een soort eiland in de Haarlemmermeer, die toen nog water was. Dat eiland heette 'de Roversbroek'. Ik ken dat gebied alleen als de 'Roversbroekpolder'.

Dat komt omdat dit eiland, na droogmaking van de Haarlem-

mermeer, ijverig is afgegraven voor de turf, waardoor het beneden de zeespiegel kwam te liggen.

Slot

Rondom Lisse waren 21 poldermolens, waar Cornelis van der Zaal regelmatig aan gewerkt heeft.

Het was trouwens niet zijn enige bezigheid, hij was daarnaast ook gewoon timmerman en aannemer.

Op 20 februari 1839 sluit hij zijn kroniek af en spoedig daarna overlijdt hij, 77 jaar oud.

Hier laat ik het voorlopig bij wat betreft de kroniek van een molensbouwer.

Han Horsman

Uitnodiging Algemene Ledenvergadering

Agenda ALV 2015

Op maandag 23 maart 2015

Lokatie: Oliemolen De Passiebloem

Inloop 19.30 uur | Start 20.00 uur | Eind 22.00 uur

1. Opening
2. Vaststellen definitieve agenda
3. Vaststellen notulen ALV 2013
4. Mededelingen van het bestuur
5. Jaarverslag 2013/2014
6. Bevindingen Kascontrolecommissie
7. Financieel Jaarverslag 2013/2014
8. Aftreden secretaris, 2e penningmeester en lid Kascontrolecommissie
9. Verkiezing nieuwe bestuursleden (voorzitter, 2e Penningmeester en algemeen bestuurslid) en nieuw lid Kascontrolecommissie
10. Voorstel contributieaanpassing
11. Rondvraag
12. Sluiting

PassieWie

Bestuur

Vereniging Vrienden van Oliemolen De Passiebloem

Evelyn Osinga, aftredend secretaris

Marcel Vierhuis, penningmeester

Alie Nijenhuis, aftredend 2^e penningmeester

Harold Rengers, lid

Bart Bethlehem, lid

Jacques van Santen, kandidaat voorzitter

Jan Versteegde, kandidaat 2^e penningmeester

Tamar Tonnema, kandidaat lid

Contactadres:

Brederostraat 129

8023 AS Zwolle

T. 038-4543222